

Špatná stavba taky stavba. Má smysl si na ni stěžovat?

Zápisník
Ondřej Holubec
redaktor MF DNES

Pоставit rozhlednu, ze které není výhled, je natolik absurdní počin, že by to skutečně mohlo turisty z řad milovníků recese přilákat. To ale asi nebyl hlavní důvod, proč se obce na Slovácku pustily do stavby vyhlídkových věží za miliony z evropských dotací. To, že díru do světa v oblasti turistického ruchu neudělají, je fakt. Místní lidé jsou na rozhledny hrdí a užívají si je, jenže to není argument, že se finance využily smysluplně.

Pokud za peníze z Unie postavíte cyklostezku, bazén nebo opravíte náměstí, udělali jste aspoň něco pro lidi. Těžko vás bude někdo kritizovat, i kdyby to šlo postavit stokrát líp. Navíc starostové často upozorňují, že podmínky k čerpání evropských peněz jsou tak specifické, že jim zkrátka ani neumozní zvolit nejlepší řešení.

Lidem, kterým se to příliš nelíbí, nelze než poradit, ať do toho kraji i městským a obecním úřadům závčas a co nejvíc „kecají“.

Rozhledny za pár milionů, ze kterých není dobře vidět, však nejsou největší průšvihy kraje. Stačí se podívat, jak dopadla miliardová státní dotace do obří průmyslové zóny v Holešově. Ano, je to docela snadný terč. Ale nálepka dotačního nesmyslu sedí dokonale i na ni.

„Tady mi není dobře.“ Lidé tvoří městskou mapu emocí

Pocitové mapy jsou fenoménem, který do Česka dorazil ze zahraničí. Novou formu komunikace města se svými obyvateli zkoušejí i radnice v kraji.

Ondřej Holubec
redaktor MF DNES

ZLÍNSKÝ KRAJ Není to jen obyčejná mapa města. Vyčtete z ní, kde se valí odpady a chybí zeleň, ve kterých místech je špatná dopravní situace, nebo kde se naopak místní cítí dobře. Lidé do plánu zakreslují své poznatky přes internet, radnice potom výsledek vyhodnotí a případně upraví veřejný prostor.

Na tomto principu fungují takzvané pocitové mapy. Jednu takovou nyní zkoušejí ve Valašských Kloboukách. „O této možnosti jsme se dozvěděli prostřednictvím Národní sítě zdravotních měst, jejímž jsme členem. Nápad nás velice zaujal,“ popsala starostka Eliška Olšáková.

Lidé v Kloboukách plní mapu prostřednictvím šesti kategorií, které do plánu zaznačují barevnými značkami. „Je to o prvním pocitu, který člověk z místa má. Podle toho do mapy zapíchne špendlík,“ vysvětlila sta-

rostka. Sběr dat skončí v půlce března. Pak si město, které na pocitové mapě spolupracuje s Univerzitou Palackého v Olomouci, poznatky vyhodnotí a může na ně reagovat.

„Nechceme, aby výsledkem byla pouhá mapa, rádi bychom pokračovali v praktických řešeních,“ slíbila Olšáková. „Například do míst, která lidé označí jako nebezpečná, můžeme poslat více strážníků. Tam, kde chybí zeleň, vysázíme stromy. A části města, kde se lidem nelíbí, můžeme zatraktivnit, postavíme tam hřiště či něco jiného,“ dodala.

Zaměří se na konkrétní problémy městem v kraji, které podobný nástroj využívá. Průkopníkem bylo Uherské Hradiště, které svou verzi pocitové mapy představilo už v roce 2013. Do sběru podnětů se zapojili především studenti. „Mapa je dostupná i pro veřejnost. Data pocitů občanů chceme sbírat průběžně a v případě potřeby je využít v procesu územního plánování,“ uvedl mluvčí radnice Jan Pášma.

Tuto službu loni doplnila aplikace Zlepši své město, kde lidé mohou hlásit závady, poruchy i návrhy vylepšení veřejného prostranství. Město je pak e-mailem informuje, v jakém stavu je řešení problému.

Pocitovou mapu mají i v Uherském Brodě, kde ji využívají ke zlepšení situace v dopravě, bezpečnosti či život-

ním prostředí. „Zájem mezi lidmi nás překvapil. Jakmile budeme mít dostatečně velký vzorek, hodnocení z mapy by mohlo být inspirací pro změny ve veřejném prostoru,“ řekla mluvčí Elen Sladká.

Pocitová mapa nemusí být „jen“ přehledným plánem emocí, ale může se zaměřit i na konkrétní problém, který město řeší.

„Například v Kroměříži jsme se zaměřili jen na kvalitu životního prostředí. Odhalili jsme znečištění veřejných prostranství v centru a několika dalších lokalitách,“ vysvětlil Jiří Pánek z olomoucké univerzity.

Pocitová mapa ale není ideálním nástrojem komunikace s občany pro všechna města v regionu. Například Zlín místo toho spoléhá na komuni-

kaci prostřednictvím fóra na webu. „Běžná je také telefonická či e-mailová komunikace, občanů se pravidelně ptáme na názory prostřednictvím anket. Letos chystáme průzkum zaměřený na spokojenost lidí se službami magistrátu a anketu, co by mělo vzniknout na místě zbouraného torza,“ zmínil mluvčí magistrátu Zdeněk Dvořák.

Radnice musí být odvážná

OLOMOUC Jiří Pánek přednáší na Univerzitě Palackého v Olomouci a podílel se na zavedení pocitových map ve více než dvaceti městech v České republice.

„Města i lidé u nás si na to teprve zvykají,“ říká odborník z katedry rozvojových studií.

Jsou města takovým projektům nakloněna?

Vždy záleží na otevřenosti a přístupu radnice. Tam, kde mají pozitivní přístup, mohou pocitové mapy opravdu pomoci v komunikaci s občany, a dokonce i v plánování a místním rozhodovacím procesu.

Co vše lze takto zmapovat?

Zaměřit se lze na mnoho různých témat. Od mapování černých skládek přes zjišťování pocitů o městě

„Vytvořili jsme mapu strachu a zjišťovali, kde se ve městě bojí muži a kde ženy.“

Jiří Pánek, univerzitní pedagog

až po návrhy revitalizace sídliště. Například v Olomouci jsme vytvářeli mapu strachu a zjišťovali, kde se bojí muži a kde ženy. I s ohledem na to, zda je den, či noc. Takže možnosti jsou opravdu široké.

Jak dlouho by mělo mapování probíhat?

Délka sběru dat tři až čtyři týdny je asi ideální. Opakování pak dává smysl spíš po delším úseku, třeba po roce. Pak se může projevit případná změna postojů a vnímání ze strany občanů.

Daří se městům pracovat s výsledky?

Chce to určitou odvahu otevřít radnici a nechat občany mluvit do řízení města. Samozřejmě rezervy lze hledat v tom, jak města skutečně dokážou naplnit očekávání. Často si lidé myslí, že když problém zanesou do mapy, tak je nebo bude vyřešen. Tak to bohužel není. Je to jen první krok, kdy město zjistí, co občany pálí, a pak mohou společně pracovat dál. (oh)

Zlínský kraj

Cena benzínu v kraji šla dolů

Pohonně hmoty ve Zlínském kraji opět zlevnily, litr Naturalu 95 nyní stojí o 18 haléřů méně než před týdnem, prodává se průměrně za 26,34 koruny. Nafta zlevnila o osm haléřů na 24,71 koruny. Vyplývá to z informací společnosti CCS, která ceny pohonných hmot sleduje. V kraji je benzin nejlevnější na Zlínsku, nejdražší je na Kroměřížsku. Za naftu dají nejvíce motoristé na Uhersko-hradištsku, nejméně na Vsetínsku. Pro obyvatele pohraničních oblastí je výhodné tankovat naftu na Slovensku, stojí jen 23,92 koruny. Benzin vyjde na 27,68 koruny. (ČTK)

Soutěž o lístky na koncert Škwor

MF DNES vyhlašuje soutěž o vstupenky na koncert kapely Škwor, který se koná 12. března ve zlínském klubu Masters of Rock Café. **Soutěžní otázka zní: Ve kterém roce skupina vznikla?** Správné odpovědi pošlete do úterý 8. března na e-mailovou adresu soutez.zlin@mfdnes.cz. Jména tří výherců, z nichž každý obdrží zdarma dvě vstupenky, zveřejníme ve středu 9. března. Výherci si je vyzvednou na místě před koncertem po předložení občanského průkazu.

INZERCE

Zaměstnání - Nabídka

Bezpečnostní služba přijme vrátne a psovody s vlastním psem pro Zlín, vhodně i pro ID, SD. Nabízíme mzdu pro vrátne 60-80 Kč/hod., psovody 80-110 Kč/hod., náborový příspěvek 5 tis. Kč, věrnostní odměny. Požadujeme zdravotní způsobilost, trestní bezúhonnost. Tel.: 775784619.

Dotační nesmysl: rozhledny, z nichž nic neuvidíte

UHERSKÝ BROD Otevření šesti rozhleden odstartoval před lety předšestvestrovský společný ohňostroj. Rozblikal se nad obcí Bánov, Bystřice pod Lopeníkem, Korytná, Nivnice, Suchá Loz a Vlčnov. Stavby, které tady v roce 2011 vyrostly, stály 3,3 milionu korun. Asi 70 procent poslala EU. I po letech si však drží punc typického dotačního nesmyslu.

„Jsou to paskvily. Jde o republikový rekord ve vyhazování peněz,“ prohlásil místopředseda Klubu přátel rozhleden Pavel Gejdoš.

O tom, že rozhledny postrádají smysl, se mluvilo už po jejich otevření. Jsou navlas stejné a architektonicky tudíž nezajímavé. Všechny jsou vyrobené z dřevěné smrkové konstrukce, která má tři podlaží a v půdorysu mají něco málo přes pět metrů.

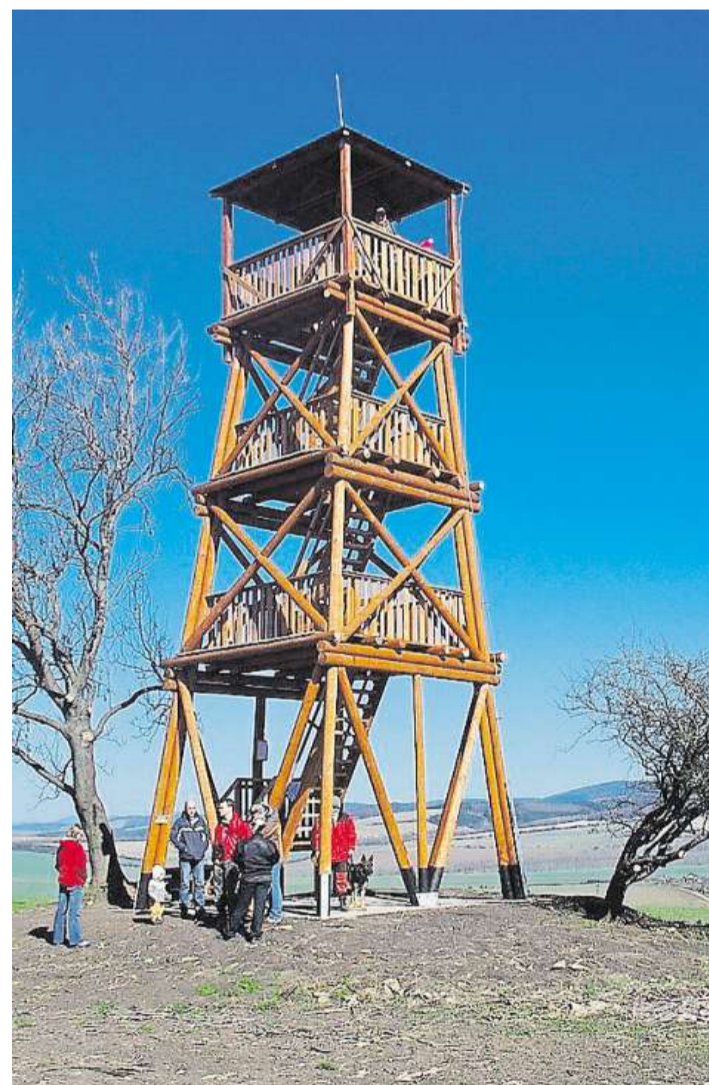
Z jednotné výšky 13,3 metru také v některých místech není skoro žádný výhled, a stavby proto už z principu neodpovídají tomu, co si člověk pod slovem „rozhledna“ představí. Někteří znalci takových míst dokonce mluví o tom, že připomínají spíše myslivecké posedy.

Často jsou z desetimetrové výšky viditelné pouze Velká Javorina, okolní kopce a pole, zahrádky, domy či vinohrady v konkrétní obci.

Právě nesmyslné umístění je asi největším problémem. „Například v Bystřici pod Lopeníkem úplné rezignovali a rozhlednu postavili na louce hned za dědinou na úpatí kopce. Ta je snad nejostudnější,“ konstatoval Gejdoš. V Suché Lozi zase stavba stojí za pásem lesa a v Nivnici poblíž odkladiště hnoje.

Starostové: Místní lidé tam chodí na procházky

Zástupci obecních úřadů se brání, že na výběr prý neměli. „Jiná místa jsme vybrat nemohli, protože v chráněné krajinné oblasti Bílé Karpaty existuje výjimka, která zakazuje, aby se podobné stavby tyčily nad terénem. Rozhledna na Lopeníku je výjimka,“ poukázal místosta-

Rozhledny bez výhledu Všechny rozhledny vypadají stejně, vlevo Bánov a rozhledna Králův. Vpravo nahoře Nivnice a směrovky k ostatním rozhlednám. Na spodním snímku stavba v Bystřici pod Lopeníkem, která se nachází na úpatí kopce. 3x foto: Martin Janoška, pro iDNES.cz

rosta Suché Loze a poslanec Petr Gazdík.

Starostové ani místní lidé se na stavby neřádají optikou znalce rozhleden a jsou spokojeni. Vychutnávají si pohled na střechy domů, na vzdálený vrchol Bílých Karpat i kopce sousedních obcí. Třeba z rozhledny v Korytné jsou vidět Beskydy a Javorínky.

„Ano, lidé si stěžují, že tady kromě jiného vidí i na hromadu hnoje.

Toho se, bohužel, nezbavíme, i když jsme se o to snažili,“ souhlasí starosta Nivnice Miroslav Vykydal.

„Na druhou stranu účel, který tento projekt měl, tedy pozvednout turistický ruch, splnil. Místní tam hodně chodí na procházky, a když přijde na úřad nějaký turista, jako první se ptá po rozhledně,“ zdůraznil Vykydal.

Stejně argumentuje i Gazdík. Rozhledna v Suché Lozi podle něj stojí

Rozhledny bez výhledu Všechny rozhledny vypadají stejně, vlevo Bánov a rozhledna Králův. Vpravo nahoře Nivnice a směrovky k ostatním rozhlednám. Na spodním snímku stavba v Bystřici pod Lopeníkem, která se nachází na úpatí kopce. 3x foto: Martin Janoška, pro iDNES.cz

na nejvyšším bodě v katastru, místní obyvatelé si k ní dělají výlet před koncem roku a také je součástí červené turistické Stezky hrdinů Slovenského národního povstání.

„Stavby jsme ani nezamýšleli jako rozhledny v pravém slova smyslu, ale jako odpočívadla na propojených turistických stezkách těchto obcí,“ upozornil Gazdík.

Faktem ale je, že ve veřejně přístupných materiálech o projektu je

vždy uvedený pojem „vyhlídkové místo“ nebo přímo „rozhledna“. Navíc milovníci těchto míst trvají na tom, že se peníze z Unie daly využít smysluplněji.

Například tak, že by místo šesti rozhleden vznikly jen dvě, ale v zajímavějších lokalitách. V některých obcích totiž stavby stojí i tam, kde má člověk úplné stejný výhled i bez stoupání do desetimetrové výšky. – **Jana Fuksová**